

אשית עצות בנפשי

שיעורים ושיחות
ממורינו ראש
הישיבה שליט"א

ק"נ
שנה ד'
חג הסוכות
תשפ"ז

הכנסת ספר תורה סוכות פ"ה
— מוצאי הילולת רבינו ז"ל

דרשת הושענא רבא תשפ"ז

ראש השנה תשפ"ז
בצל ראש הישיבה שליט"א

בעיר אומאן

לשמיעת השיעורים
קול ברסלב: 079-70-400-66

- פנימי -
יוצא לאור על ידי תלמידי היכל הקודש
בני ברק יצ"ו

להערות והארות: USHISEB@GMAIL.COM

הכנסת ספר תורה חול המועד סוכות תשפ"ה – מוצאי יומא דהילולא של רבינו

כח התורה הקדושה

חסדי השם יתברך שהתאספנו כאן לסעודת מצוה לכבוד הכנסת ספר תורה, ולכבוד הסוכה הקדושה, ולכבוד האושפיזין הקדושים, ר' שבתי שאל אותי באיזה יום כדאי לעשות את ההכנסת ספר תורה, ואמרתי לו שהכי טוב זה לעשות את זה ביומא דהילולא של רבינו, כי רבינו אמר [שיחות הר"ן שיחה י"ט]: נכספתי מאוד להמשיך את העולם לעשיה, שיהיה חיוב אצל כל אחד ואחד ללמוד כך וכך בכל יום ולא יעבור. רבינו מאוד מאוד רצה שלכל אחד יהיה שיעור קבוע בתורה הקדושה, יהיה מה שיהיה, גם אם יעבור עליו מה שיעבור ימשיך את שיעוריו בתורה, גם אם זה יום עסוק מאוד וקשה מאוד, רבינו לא רצה שיעבור עלינו יום בלי לימוד שיעורי התורה הקבועים, עם כך וכך דפי גמרא וכך וכך דפי משניות, רבינו המשיך ואמר 'אפילו אותם האנשים הרחוקים מהקדושה מאוד, שנלכדו במצודה רעה עד שרגילין בעבירות חס ושלום רחמנא ליצלן, אעפ"כ הכח של התורה גדול כל כך והתורה יכולה להוציא אותם מהעבירות שרגילים בהם חס ושלום', התורה הקדושה יכולה להוציא את האדם מהעבירות.

רבינו עושה איתנו הכנסת ספר תורה

ר' נתן סיפר ששאל את רבינו על שיחה

זו, האם זה נאמר גם על מי שנפל בעבירה הנוראה של פגם הברית, האם גם הוא יכול לצאת על ידי התורה, ורבינו השיב לו שבוודאי ובוודאי, כח התורה גדול עד מאוד, וזו חסידות ברסלב, תורה וקדושה, יש קבוצה שרוקדת ברחובות וצועקת נח, ואנשים חושבים שברסלב הם אנשים תמהוניים, אבל מי שמסתכל בספרי ברסלב, ורוצה לדעת באמת מה זה ברסלב, הוא יראה בעצמו שכל הספר הקדוש ליקוטי מוהר"ן זה רק תורה וקדושה, אין תורה אחת בליקוטי מוהר"ן שרבינו לא מגלה לנו את הרחמנות של הקב"ה, שאף אם האדם נפל לאן שנפל, התורה הקדושה תציל אותו ותעשה ממנו צדיק גדול, ולכן אמרתי שהזמן הנכון והראוי לעשות הכנסת ספר תורה זה ביומא דהילולא של רבינו כי רבינו עושה 'הכנסת ספר תורה' עם כל אחד ואחד מאיתנו.

יומו האחרון של אדם

בפרקי דר' אליעזר מתואר איך יהיה יומו האחרון של האדם עלי אדמות, קשה להאמין על בן אדם רגיל שהוא למד אי פעם 'פרקי דר' אליעזר', אבל תלמיד היכל הקודש שמכיר את סוד דרך הלימוד תוך כמה שנים סיים את כל המדרשים וגם את פרקי דר' אליעזר, והתיאור שלו על היום האחרון של האדם קשה מאוד, אבל בגלל שזה הולך לקרות עם כל אחד מאיתנו,

ציבור, ובכל זאת הוא לא הולך לישון לפני שהוא מסיים את השיעורים הקבועים, חומש ומשניות וגמרא, יצא לי כמה וכמה פעמים להיות בביתו, וראיתי את ערימת הספרים על שולחנו, הוא כבר זכה כמה פעמים לסיים את הש"ס.

לעבור על הפרשה מתחילת השבוע

מוהרא"ש היה אומר לנו קצת בתקיפות ובחריפות על היום האחרון, שיכול להיות ביום זה שני דברים, או הכנסת ספר תורה לארון קודש, או שויבילו אותנו כמו נבילה, הדיבורים קשים ותקיפים אבל הם דיבורי אמת, אני רוצה לעורר את הציבור בענין אחד כעת כשהרמקול עוד בידי, ביום שישי יום שמחת תורה קוראים 'וזאת הברכה', בשבת הבא עלינו לטובה, שבת אחרי יו"ט, קוראים פרשת בראשית, בשבת אחה"צ כבר קוראים פרשת נח, ואנשים שלא התנהגו כהוגן ושתו לשכרה בשמחת תורה קולטים בשבת אחה"צ שעוד לא עברו על הפרשה, ופתאום הם שומעים שכבר קוראים פרשת נח, והם מתייאשים ואומרים שבשנה הבאה יתחילו מיד מבראשית, רבותי היום צריך להתחיל לעבור על פרשת בראשית, חז"ל אומרים [בברכות ח.] חייב אדם להשלים פרשיותיו עם הציבור שכל המשלים פרשיותיו עם הציבור משלימין לו ימיו ושנותיו, ונפסק בשו"ע [אורח חיים ס' רפ"ה סעיף ה'] מיום הראשון ואילך נקרא עם הציבור, זה נכון שהאריז"ל אמר לעבור על הפרשה ביום שישי, אבל חברים יקרים ואורחים יקרים בואו נכיר במציאות, אנחנו יודעים טוב שאנחנו לא עוברים על הפרשה ביום שישי, בואו נעשה את מה שנפסק בשולחן ערוך לעבור על הפרשה מיום ראשון

אנחנו חייבים לדעת מזה, מתואר שם, שהאדם הוא באמצע עסקיו, והמלאך עם האלף העיניים שמגיע עד לשמים אומר לו שיבוא, והאדם מנסה להימנע ואומר שהוא באמצע עסקיו אבל המלאך אומר לו שהוא חייב ללכת איתו, והוא מבקש כמה דקות ללכת להיפרד מאשתו וילדיו והמלאך אומר לו שאי אפשר לו להתעכב רגע אחד, והוא מביאו לעולם העליון, ואם זכה וגרס משניות וגמרא יעשו לו כעת הכנסת ספר תורה ויכניסו את נשמתו בארון קודש, ואף שיש לויה וכולם בוכים בכל זאת מתקיים שם הכנסת ספר תורה, אבל אם האדם לא קיבל את העצה של רבינו וחשב שאין לו ראש ואין לו זמן ללמוד, המצב איום ונורא.

הכנסת ספר תורה לנשמה – על ידי דרך הלימוד

רבינו נתן לנו את העצה של דרך הלימוד שאף אם אין לאדם כשרונות ואף אם לא הצליח בישיבה וכולל, ואין לו חברותא ואין לו שיעור והוא לא מוצא שום חבורה, בכל זאת הוא יכול לשבת בביתו עם משניות וגמרא ויכול לגרוס את התיבות, רבינו אומר שגם זה נחשב ללימוד התורה, וזה עיקר לימוד התורה ועל ידי זה יכול האדם להגיע לידיעת התורה, כי בסוף הוא יבין את הלימוד והוא יוכל להיות תלמיד חכם גדול, תמיד כשאני רואה 'הכנסת ספר תורה' בברוקלין אני משתדל ללוות את התורה ולרקוד לכבוד התורה, אבל אני חושב שכאן זה קצת שונה כי האברך שהכניס את הספר תורה מקפיד כל יום על שיעורי תורה, האברך עובד קשה מאוד לפרנסתו, מאשמורת הבוקר עד הלילה, אין לו דקה אחת פנויה בגלל מפעליו הכבירים, הן בצרכי עסקיו והן בצרכי

ואילך.

הצלחה על ידי שנים מקרא ואחד תרגום

מוהרא"ש היה אומר, שבשבוע שהאדם עובר על הפרשה הוא זוכה לראות הצלחה גדולה בשבוע זה, ואם ח"ו אינו עובר על הפרשה הוא יראה הפסד בממונו ובעסקיו, פתאום יראה שהגלגל ברכב התפוצץ בדיוק לפני שהוא צריך להגיע לפגישה חשובה, או שהטלפון נפל או שהמכונה כביסה נשברה וכדומה, יש אנשים שזוכים לעבור על הפרשה בכל יום שישי, הם כבר יצאו לפנסיה ויש להם המון זמן, אבל כשצריך לעבוד קשה לפרנסה או לחלק את המשכורות לעובדים אין זמן ביום שישי, אל תלכו היום לישון לפני שהתחלתם קצת לעבור על הפרשה, אתם תרגישו מאושרים בחיים.

גירסת משניות מועילה בזה ובבא

כל כך חבל שלא מדברים מזה עם בחורי הישיבות, הבחורים כל כך שבורים, כי הם חושבים שרק אם הם יודעים את כל המפרשים בעל פה, כל הראשונים וכל האחרונים, רק אז הם נחשבים ליהודי, אבל אם לא, הם כבר בין כה צריכים כמה אברכים שילוו אותם והם כבר מרגישים כגלגל חמישי מיותר, והם כבר שמחים שהולכים להתחתן ולא צריכים יותר את כל הגמרא, ואחרי עשר שנים הם קולטים שלא פתחו ספר, אף שהיה להם חברותא כל השנים האלו, אבל יום אחד הוא לא היה יכול להגיע ולמחרת החברותא לא היה יכול להגיע, והחליטו שמשבוע הבא יתחילו רציני ובשבוע הבא היה איזה הכנסת ספר תורה וכו', וכך עברו עליו חדשים

ושנים ואחרי זה הגיע המלאך שאומר לו ללכת הביתה והמצב נורא מאוד, החיד"א מביא בספרו ראש דוד את דברי המדרש על הפסוק מאשר שמנה לחמו, שאשר בן יעקב יושב בפתחו של גיהנום, ואינו מניח להכניס לגיהנם את האדם שגרס משניות, 'משנה' אותיות 'שמנה', מאשר שמנה לחמו.

חסיד ברסלב לא מחכה לחברא קדישא

אנחנו עומדים כעת מוצאי אושפיזא דמשה תחילת אושפיזא דאהרן, אחרי יום הילולת רבינו, ובמסיבת הכנסת ספר תורה, זמנים קדושים כאלו, בואו לא נהיה בטלנים, ונתחיל כבר מהיום ללמוד לכל הפחות פרק אחד של משניות בכל יום, זה לוקח רק דקה, הרי כשהאדם מסתלק מה בנו עושה בעבורו ביומא דהילולא, הוא לומד בעבורו משניות, כי זה מה שהנשמה צריכה למעלה, כל אחד ואחד צריך נס גדול שבנו באמת יזכור ממנו וילמד בעבורו משניות, ולכן חסידי ברסלב חושבים על זה עוד בחייהם ולומדים משניות בעבור נשמתם, היה פעם אחת חסיד ברסלב שהיה חולה אנוש והגיעו אליו מחברא קדישא וניסו לרמז לו שיתוודה ברגעיו האחרונים ולא ידעו איך בדיוק לומר לו, ואמר להם החסיד: אתם חושבים שאני חיכיתי לכם? הרי אני מתוודה בכל יום ויום בכל ימי חיי, אני כל יום מתבודד להקב"ה ואומר לו 'כך וכך עשיתי', תמחל לי, רבש"ע שוב נפלתי בעבירה ושוב לא שמרתי על עיני, תעזור לי אני באמת רוצה להיות טוב, רבש"ע שוב כעסתי אני לא רוצה לכעוס תעזור לי, שוב לא דיברתי יפה אל הוריי תעזור לי, חסיד ברסלב לא מחכה לחברא קדישא, הוא גם לא מחכה שהחברא קדישא יטבלו

חמישים אלף דולר ולא היה לי כלום, בסוף הוא נידב את זה, ומוהרא"ש אמר לי לכתוב את שמו על הבנין, אנחנו כעת חמש עשרה שנים אחרי זה, אם הייתי משלם לו הוא כבר מזמן היה מחסל את הכסף, אבל הזכויות נשארות לנצח נצחים.

רק דברי תורה נשארים לנצח

מי שתורם מקום לתורה ולתפילה ידע שהדברים האלו נשארים לנצח נצחים, מי שנוטע כמה עצים יפים ליד הבית שלו הוא ישיג הנאה לכמה דקות או שעות, החברים יבואו לחנוכת הבית ויגידו שזה מאוד יפה וזהו, אחרי זה אין כלום, כבר מסיימים לדבר מזה, יש אנשים שעובדים שנים כדי לעשות אירוע יפה של הכנסת ספר תורה, אבל אחרי האירוע כולם שוכחים מזה והתורם נכנס לדכאון, כאן אחרי שר' שבתי מסיים את האירוע הוא חוזר לשיעורים שלו והוא לא ישבר מזה שהכל הסתיים, עשירים הופכים את כל העיר כשהם מחתנים, העיקר שכולם ידברו מזה, ובסוף אחרי כמה ימים הם נופלים לדכאון כשמסיימים לדבר מהם, אני לא מדבר על האטימות שלהם לעשות אירוע כזה, ועל היהודים היפים שבאים לעודד אותם ואומרים להם כמה שזה יפה, הרי בגללו ישפך דם יהודי, כי כולם ירצו לעשות ככה, עכשיו כל החברות של הכלה משגעות את ההורים שגם הן רוצות חתונה כזאת, העשיר הזה הוא בדיוק כמו הפריצים בעיירות שהוא רותמים יהודים לסוסים וכך היו נוסעים, העשיר הזה פשוט רוכב על גבי יהודים פשוטים שאין להם כסף לחתן ככה.

אותו במקווה הוא טובל את עצמו בכל יום ויום.

חשיבות המקווה בכל יום

אשרי האדם שזוכה לטבול במקווה כל יום, אני מדבר מזה כי זה אחד היסודות אצל רבינו כפי שאמר על התיקון לפגם הברית 'התיקון הראשון זה מקווה', היום כל כך קל להיכנס למקווה, המקוואות פתוחים כל היום, בכמה דולרים בודדים אפשר להיכנס למקווה, ר' נתן היה אומר שמקווה מרמז על תקווה, מי שהולך למקווה יש לו תקווה.

הכרת הטוב לנדיב

הדיין שליט"א כבר דיבר מקודם ואמר שאנחנו חייבים הכרת הטוב גדולה לר' שבתי, וזה נכון, אתם מסתכלים היום ורואים כאן קריה יפה, אתם לא יודעים מה היה בהתחלה, אני ביקשתי מר' שבתי שאני רוצה שיבנו כאן קרית ברסלב, הוא הסתכל עלי ולא ידע מה אני רוצה, אבל הוא לא שאל אותי איך אלך לקנות כאן כמה מאות דונם אולי לא יהיה כאן כלום, הוא נכנס לזה מיד ובישרות נאמנה וקנה את כל השטחים כאן והתחיל לבנות, ובשנת תש"ע הוא בנה את הבנין בויליאמסבורג, אי אפשר בכלל לתאר את הזכויות המרובות שלו, כל יום ויום לומדים במקום זה ומדברים דיבורי אמונה לכל העולם כולו, אני לא הייתי קבלן ואמרו לי שאם אשכור את המקום הזה אני יכול לשפץ את הכל בשבעים אלף דולר, אני הייתי תמים והאמנתי והשגתי את הכסף והתחלתי לשפץ, ואז ראיתי שרק המשלוח הראשון של מוצרי בניה עלה לי שבעים אלף דולר, ושבתי התחיל לבנות וכל כמה ימים הוא היה צריך עוד

רק תורה תישאר לעולמים

אני לא רוצה לדבר ממה שהעשיר עושה ליהודים האחרים, בואו נדבר על העשיר עצמו, פעם היה עשיר גדול שחיתן בצורה כזאת שבנה אימפריה שלימה וכו', ומוהרא"ש דיבר מזה בשיעור, ואמר: עכשיו בחדשות כולם מדברים מהחתונה, אני אומר לכם שרק שלשה ימים ידברו מזה, יום לפני החתונה יגידו שמחר תהיה חתונה שלא היה מעולם, וביום החתונה כולם יגידו שהיום החתונה, ולמחרת כולם יגידו שאתמול היתה חתונה, אבל למחרת כבר לא ידברו מזה, לא נשאר כלום מזה, כשמישהו עושה הכנסת ספר תורה למחרת לא נשאר כלום מהאירוע, אותו דבר זה בהקפות של שמחת תורה אם למחרת לא לוקחים את המשניות והחומש לא נשאר

כלום מכל ההקפות, לא צריך להיות חסיד ברסלב בגלוי, אפשר בבית לקחת משניות וללמוד בשקט.

העצה של התבודדות

אנחנו עומדים ביום כזה קדוש ובסוכה קדושה, ד' יעזור לנו לקחת את הלימודים והעצות של רבינו, רבינו נתן לנו כזאת מתנה של התבודדות, האדם יכול פשוט לשבת ולדבר עם ד' ולהגיד לו: רבש"ע הראש כואב לי, רבש"ע היד כואב לי, רבש"ע אני בחרדות ובפחד תעזור לי, אפשר להיות דבוק עם הקב"ה על ידי התבודדות, ד' יעזור שנוכל לקחת את כל הקדושה איתנו ולזכות לפתקא טבא ולשנה טובה ומתוקה.

דרשת הושענא רבא תשפ"ו

הקפה ראשונה

ללמוד ולהתפלל ולהיות בקדושה.

לרבינו היה תלמיד אחד שהיה ממונה על המקווה לצורך פרנסתו, ורבינו שלח פעם אחת מצות לאיש זה, ואמר לשליח, אין לו כסף לפרנסתו ולכן הוא כבר הסתכסך עם אשתו, הוא הולך לחפש עבירות והיא מחפשת עבירות רחמנא ליצלן, תביא לו את הכסף וכך יהיה שלום בבית ולא יחפשו עבירות, ולכן אנחנו נצחק היום למענך אלוקינו, רבש"ע אנחנו רוצים בית של קדושה ולכן אנחנו צריכים פרנסה, אנחנו רוצים לשלוח את הילדים לתלמוד תורה ובית ספר בקדושה וחייבים כסף לשכר לימוד, אנחנו חייבים לקנות בשר כשר ומהודר, אחי ורעי בואו נבכה מתחת הטלית להקב"ה לפרנסה, אל נחסוך בדמעות.

אני מבקש ממכם אל תהיו נמוכים בעיניכם, אל תהיו כעת בענווה, תנצלו את הכוחות, מאוד קשה לי לדבר וקשה לי לנשום אחרי הנסיעה הארוכה לאומאן, אבל אני מבקש ממכם אל תקשיבו לעצת השטן שבא באלו הימים למעט בכוח שיש לכם, הס"מ מגיע עם לבוש של פרו"ם ואומר לאדם 'אתה כלום', והוא לוקח מהאדם את השכל, בואו לא נהיה כעת בענווה פסולה, בואו נבין שיש לנו כח עצום ביד, כל תיבת 'הושענא' שנצחק היום שווה לכל הפחות מיליון דולר, כל אנחה אל הקב"ה שווה מיליון דולר, אנחנו מחזיקים ביד את הד'

- הצדיקים נהגו לומר כמה דיבורים לפני אמירת ההושענות הקדושות, אנחנו הולכים להכריז הושענא למענך אלוקינו, רבש"ע תעזור לנו בשבילך, ידועים דברי הזוהר שהצדיקים מאוד התקשו ליישבם, כתוב בתיקוני זוהר שכל אלו שבאים בימים הנוראים לבית המדרש וזועקים על צרכי עצמם נחשבים לכלבים הצווחים הב, כי עיקר הצעקות שיש לצעוק באלו הימים צריכים להיות על גלות השכינה, ושבני ישראל יחזרו בלבבם אל אביהם שבשמים, ולכאורה קשה איך אנו באמת יכולים לבקש על עצמינו באלו הימים, אבל הצדיקים הסבירו ואמרו שיהודים יראי שמים ההולכים בדרך ד' כל מה שהם צריכים זה רק למען הקב"ה ולמען השכינה, כי היהודי צריך פרנסה רק בגלל שהוא צריך להיות ירא שמים שיוכל לגדל את ילדיו לתורה ועבודה, את הכל אנחנו צריכים רק לעבודת השם, ולכן אין אנחנו צווחים ככלבים, כי אי אפשר להיות יהודי בלי פרנסה, אברך לא יכול לבוא לשחרית מנחה וערבית אם אין לו פרנסה, אין לו ראש פנוי לגידול הילדים אם הוא לא יודע איך לשלם שכירות, אברך לא יכול להיות עם שלום בית בקדושה אם הוא נדחק מכל פינה ועבר מחובות עצומים, ולכן אנחנו נצחק 'הושענא למענך אלוקינו', כי זה לא בעבורינו, רבש"ע אני צריך פרנסה למענך, אם יהיה לי פרנסה אני אוכל

ילדים טובים ודורות נאמנים, כל אבא צריך לחשוב איך הוא רוצה שבניו יהיו, נכון שכעת יש לו רק ילדים קטנים, אבל בעוד כמה שנים יהיו לו בחורים ואברכים, איך הוא רוצה שהם יראו, בואו נעשה את זה למען שלימות בתינו ולמען דורותינו, נצעק אל הקב"ה: רבש"ע תתיר את כבליי, רבש"ע תעשה לי נס. שמעתי מאנ"ש אברכים שהתפללו על זה כמה שנים, זה היה נראה ממש על מנת שתעלה לרקיע, לא היה נראה כלל שיהיה להם אפשרות להיות עם כלים נקיים וטהורים, עיניים נקיות וטהורות, אבל הם בכו להקב"ה כל יום: רבש"ע מה אני יכול לעשות עם הטלפון, רבש"ע למה אני יושב כאן במשרד, הרי כל כך קשה לי כאן לשמור את העיניים, והקב"ה עזר להם והם יצאו מזה.

• רבינו נתן לנו עצה, לשוחח עם הקב"ה על כל דבר, נספר להקב"ה כמה זה קשה לנו, בהקפה זו אנחנו מדברים מהבית המקדש, אנחנו צריכים לראות שבמחשבתנו יוכל להיות בית המקדש, שבלב שלנו יהיה בית המקדש, שנזכה להיות בקדושה בכל רמ"ח אברינו ושס"ה גידינו, הושענא אבן שתיה הושענא.

הקפה שלישית

• הסיבה שאני עולה לכאן לדבר כמה דיבורים זה לא בגלל שאני יותר טוב ממכם, זה פשוט כמו שהיה פעם שהשמש היה עובר בין בתי ישראל לעורר את העם לסליחות, וזה לא אומר שהשמש הוא יותר משאר אנשי העם, אלא הוא מנסה להעיר את הציבור אולי משהו יתעורר, אני עולה לכאן להגיד כמה דיבורים ועוד כמה דיבורים ואני מבקש מהקב"ה שאולי אצליח לעורר עוד מישהו.

מינים, שם הוי"ה בידינו, בואו נצעק יחד 'הושענא למענך אלוקינו הושענא'.

הקפה שניה

• אנחנו הולכים עכשיו להקיף את ההקפה השניה, מידת גבורה, נבקש מהקב"ה שיהיו לנו את הכוחות לניסיונות הקשים העוברים על כל אחד ואחד, מצד אחד אנחנו חיים כאן במדינת אमेריקא, מלכות של חסד, ונותנים לנו להתנהג ביהדות בגלוי, הסבים שלנו היו צריכים להיחבא עם ד' המינים והסוכה, ולנו נותנים רשות לשבת בסוכה ולנענע ד' מינים, אבל הניסיונות שיש כאן היום הם קשים יותר, גרים בין הגויים ונמשכים ומתרחקים רח"ל מהקב"ה, אנחנו חייבים כעת לבקש מהקב"ה: רבש"ע תן לנו כח, רבש"ע תן לנו גבורה, שנוכל להינצל מכל רע. יש ניסיון קשה ביותר וזה ניסיון הסמארטפון, הניסיון קשה עד מאוד, אין באמת עצה לזה, יש רק עצה אחת, לבקש מהקב"ה היום בהושענא רבא, רבש"ע תעזור לי להיות יהודי, רבש"ע אני רוצה עיניים כשרות וטהורות.

• הצדיקים שבאו לכאן לארה"ב זעקו וצעקו שכל אחד יזרוק את הטלוויזיה מהבית, הניסיון של טלוויזיה לא היה ניסיון קשה כל כך, כי זה נעשה רק לצורך תענוגים ובילוי, אבל בטלפון הכניס הס"מ חכמה רבה לתפוס את האדם לדברים שלכאורה נראה שהוא באמת צריך, כי הוא צריך פרנסה, והוא צריך לדעת מה קורה בבנק, והיום מאוד קשה להיות בקשר עם העובדים אם לא על ידי הטלפון, וכך נכנס הס"מ לתוך בתי ישראל, והעצה היא לזעוק אל הקב"ה היום 'הושענא', רבש"ע תעזור לנו.

• בואו לא נשכח שכולנו רוצים שיהיו לנו

שמאל, אני מבקשת ממך תשבעי לי על שני דברים, א' שאת נשאת יהודיה, ב' שאת תגלחי את שער ראשך אחרי החתונה. לא יאומן כי יסופר, אנשים הולכים לשריפה והם מבקשים מהילדים דבר אחד שיקימו בתים נקיים בישראל ושיגלחו שערות ראשם, כעת בהושענא רבא נוכל לבקש מהקב"ה שנרצה את זה ושהילדים ירצו את זה.

רבינו הק' מסאטמאר צעק פעם בעת ההושענות 'בגלל קצת שיער מעכבים את הגאולה', זה לא סתם סיפורים ובדיחות, הוא בכה בדמעות שליש ואמר שזה מעכב את הגאולה, בואו נבקש מהקב"ה שבתינו יהיו בבחינת 'תפארת', שילדינו יהיו 'תפארת', מצד אחד זכינו להתקרב לרבינו וזכינו לספרי מוהרא"ש שכתב גילוי אלוקות בשפה פשוטה ואין אנו צריכים להגיע לצומות ותעניות, אבל מצד שני העולם נהיה יותר ויותר גרוע, עוד מעט יהיה שנת תש"צ ואחרי זה שנת ת"ת, מה יהיה עם ילדינו ונכדינו, כעת כשכלי הנשק בידינו אנחנו יכולים לבטל כל הגזירות, ואנחנו יכולים להשפיע על עצמינו שנרצה ללכת בצניעות ובקדושה, שתהיה אפשרות לברך את הקב"ה בבתינו.

אנחנו חייבים להכניס בלב ילדינו אהבה ליהדות, אני לא רוצה שנאשים את עצמינו, אבא אחד שאל אותי מה כבר עשיתי רע שהבת שלי לא אוהבת צניעות, אסור לנו להאשים את עצמינו, אבל אנחנו כן חייבים לעשות הכל להכניס אהבת הצניעות בלב ילדינו, אהבת תורה ומצוות, אנחנו חייבים לדבר אל ילדינו, אצל אבי שליט"א ואצל חמי שליט"א מדברים מזה בסעודות, אומרים לילדים כמה זה יפה שמתגלחים אחרי החתונה, וכמה ברכות וישועות זוכים על ידי זה, כעת כשכלי הנשק בידינו אנחנו יכולים לירות על כל

הולכים עכשיו להקיף את ההקפה השלישית, מידת תפארת, כבר דיברנו כמה פעמים שתפארת זה שלימות, אנחנו חייבים לבקש מהקב"ה שנזכה לאהוב את מה שבאמת מפואר ושלם אצל הקב"ה, לאהוב את מה שיפה אצל הקב"ה, ילדים יקרים שעומדים כאן לידי תקשיבו לי טוב מה שאני אומר לכם, אני רוצה שתדעו מה יפה באמת, 'יפה' הן הפיאות, יפה זה הזקן, אנחנו כאן בגלות בין האומות ולצערינו הרב יש יהודים שחושבים שתפארת נמצאת אצל הגוי, זה תפארת דקליפה, מורידים את הזקן והפיאות כי חושבים שזה יפה, אנחנו נבכה להקב"ה שנזכה להבין שיפה זה רק מה שיפה אצל הקב"ה ואצל התורה ואצל הצדיקים.

כעת בהושענא רבא נבכה להקב"ה: רבש"ע איך נפלתי ככה, איך אצלי נחשב ל'יפה' דברים לא ראויים, אותו דבר זה בנוגע העזרת נשים, אצל נשי ישראל ובנות ישראל, בן אדם צריך לדבר עם הקב"ה דיבורי אמת ולומר לו: רבש"ע איך יכול להיות שאצלי פריצות נחשב לדבר יפה, רבש"ע איך דברים לא צנועים נחשבים אצלי לדבר יפה, רבש"ע אני רוצה להיות ירא שמים, אנחנו עומדים כעת עם הד' מינים שנחשבים לכלי זיין, אנחנו יכולים כעת לירות על כוחות הקליפה והטומאה, על ידי שנבקש מהקב"ה רבש"ע אנחנו רוצים לזכות למידת תפארת, אנחנו רוצים לזכות שיהיה אצלינו יפה מה שיפה אצל הקב"ה, לזכות לבתים נקיים וטהורים.

הגיע לכאן אורח מארץ ישראל וסיפר לי שכשסבתא שלו היתה נערה בשואה כשמלאך המוות עמד שם ושלח את האנשים לימין ולשמאל ורצחו את בני ישראל, ולפני שהפרידו אותה מאמא שלה אמרה לה אמה: בתי היקרה אנחנו הולכים כעת להיפרד לעולמים כי שלחו אותי לצד

הגזירות והקליפות.

- אנחנו הולכים עכשיו להגיד את המעלות של בני ישראל, אום אני חומה וכו', אנחנו הולכים לספר להקב"ה כמה יפים הם בני ישראל, מה שעשו עם זקנינו בדורות הקודמים, הרוגה עליך ונחשבת כצאן טבחה, ואנחנו עומדים כאן באמונה חזקה וממשיכים את דרכם על אף שקיבלו מכות ומקבלים מכות, בואו נצעק הושענא אום אני חומה הושענא.

הקפה רביעית

- אנחנו הולכים להגיד עכשיו 'הושענא אדון המושיע, בלתך אין להושיע הושענא', רק אתה הקב"ה יכול להושיע אותנו, ועל זה לבד צריך להתפלל, שנזכור תמיד שאף אחד לא יכול לעזור לנו רק הקב"ה יכול לעזור לנו, שמעתי לכל הפחות אלף פעם ממוהרא"ש את המשפט הזה 'כל זמן שהאדם חושב שמישהו יכול לעזור לו הוא מסכן גדול', יהודי נכנס פעם למוהרא"ש ובכה שהוא בודד, הוא נשאר לבד בלי אשה ובלי ילדים, הוא בכה שם בשפת הלשון קודש הוא צעק 'אני לבד אני לבד', אמר לו מוהרא"ש בלשון קודש 'גם אני לבד', היהודי לא הבין את תשובת מוהרא"ש הרי יש לו אשה וילדים ובית מדרש וחסידים וגבאים ומשרתים, אבל מוהרא"ש לימד אותו שהישועה שלו תבוא דווקא מזה שיודעים שאין לנו כלום חוץ מהקב"ה.

- על זה אנו מתפללים 'הושענא בלתך אין להושיע', תושיע אותי שאזכור כל הזמן שאף אחד לא יכול להושיע אותי חוץ ממך, אנחנו נבקש כעת מהקב"ה על אמונה חזקה, שבכל דבר שאנחנו צריכים נזכור לבקש רק מהקב"ה.

- הביאו לי קונטרס מהרה"צ ר' יצחק שליט"א שנקרא 'לעכטיגע סוכות' [ימי סוכות מאירים], הוא כתב שם דבר נפלא ביותר, שאנחנו מנענעים את הלולב בכל החג בשני פסוקים, בפסוק של הודו לד' כי טוב כי לעולם חסדו, ובפסוק של אנא ד' הושיעה נא, כי שני פסוקים אלו כוללים את כל תפקידו של היהודי עלי אדמות, להודות להקב"ה ולבקש מהקב"ה, להודות לו ולבקש ממנו, כי הכל שלו, כעת נבקש מהקב"ה שירחם עלינו שנזכור שהכל שלו.

- חברים יקרים אברכים יקרים בואו נקבל על עצמינו ביום זה לבוא לבית המדרש כל יום לשחרית מנחה וערבית, אי אפשר להיות רק 'יהודי של שבת', כאן בהרים אפשר למצוא קצת אנשים מהדורות הקודמים, שלא דורכים בבית מדרש כל השנה רח"ל, הם רצו להצטרף למנין כאן בר"ה ויו"כ, עליהם אנו אומרים 'אנו מתירים להתפלל עם העבריינים', אבל איך יכול להיות שאברך עם שטריימל יבוא לבית המדרש רק בשבת, אברכים עסוקים במסחר, אלו שעובדים בבניה, צריכים להיות כבר בשבע בבוקר בעבודה לראות שהעובדים התחילו לעבוד, אנחנו חייבים לבכות אל הקב"ה: רבש"ע אני רוצה להיות יהודי, אני חייב להגיע לבית הכנסת.

- וזה לא רק עובדי בניה, גם מלמדים שצריכים להיות בתשע בבוקר בתלמוד תורה קשה להם לבוא קודם להתפלל, מלמדים יקרים אתם חייבים לבוא קודם להתפלל, זה נכון שמוהרא"ש אמר לנו שמלמדים הם בכלל 'עוסק במצוה פטור ממצוה', אבל המלמד צריך לצעוק: רבש"ע אני לא רוצה להיות פטור, אני הולך עם בעקטישע וגרביים לבנות ואני לא מתפלל, רבש"ע כעת בהושענות אני צועק אליך, אני כן רוצה להתפלל כל יום, רבש"ע אני

תעזוב אותי. קיבלנו מתנה מרבינו לצעוק מבטן שאול, אנחנו ידענו לפני ההתקרבות שדביקות בד' זו מדריגה של צדיקים, אבל רבינו מגלה לנו שכשהאדם נופל לטהום והוא צועק משם 'אבא תרחם עלי' הרי הוא בדביקות אל ד', כמו ילד קטן שחטא לאביו ואביו זרקו מהבית, והוא פוגש את אביו ברחוב ומתחיל לבכות ואומר: אבא אני הולך להיות טוב, האבא בוודאי מחזיר אותו הביתה, אנחנו נמשיך לצעוק אל הקב"ה ולא נעזוב אותו אף אם נפלנו עמוק בשאול.

• אנחנו רק צריכים לקיים את העצות של רבינו כדי לזכות לתיקון היסוד, ללכת למקווה ולומר את עשרת מזמורי התהלים של תיקון הכללי, וללכת להתבודד כמה דקות בכל יום, לפני כמה שנים שמעתי משהו מאוד יפה ונכון מהרה"צ ר' יצחק שליט"א שאמר שבשעה שהאדם עוטף את ראשו בטליתו בימי הסוכות, והוא רואה מחוץ לחרכים רק את הלולב והד' מינים, הוא יכול להרגיש שהוא ביער בין העצים, וזה מראה לאדם שבלולב הוא יכול להתבודד ולזעוק אל ד' הושענא אדמה מארר הושענא.

הקפה שביעית

• אנחנו הולכים כעת לעשות את ההקפה האחרונה, אנחנו הולכים לסיים את מצוות ד' מינים בשנה זו, לפעמים נכנסות מחשבות לאדם האומרות לו 'אין לי כח לתפילות ארוכות, מתי כבר נלך הביתה', תזכרו מהסיפור שהיה עם ר' נתן שנסע פעם עם בעל עגלה ובאמצע הגיעו גשמים עזים, והבעל עגלה התחיל לבכות 'מתי כבר אגיע הביתה', אמר לו ר' נתן 'ומה כבר יהיה כשתגיע הביתה', תסתיים הצרה של הרטיבות ואז תתחיל

רוצה שחרית מנחה וערבית במנין בבית מדרש בלי שום פשרות. כאן בקריה אין מניינים כל היום, ואברכים לא יכולים כל כך לקבל על עצמם להתפלל במנין כי לא בכל שעה יש מנין, אבל כן צריך לקבל על עצמינו 'אנחנו נתפלל שלש תפילות ביום בבית המדרש' יהיה מה שיהיה, אם יש מנין הכל רוח ואם איחרת במנין תתפלל בבית מדרש, אי אפשר להיות יהודי בלי שחרית מנחה וערבית, הושענא אדון המושיע הושענא וכו', [לאחמ"כ המשיך את ההקפה החמישית: הושענא אדם ובהמה הושענא וכו'].

הקפה שישי

• אנחנו הולכים כעת לבקש על פרנסה 'חציר מקללה' 'רוב מרזון' 'פירות משדפון', אנחנו הולכים לבקש על שפע של פרנסה, והקפה זו היא נגד מידת היסוד, מידתו של יוסף הצדיק, כתוב בזוה"ק [רעיא מהימנא פנחס] המזלזל בפירוורי דנהמא [פירוורי לחם] העניות רודפת אחריו, וכל שכן מי שמזלזל בפירוורי דמוח, מי שח"ו פוגם בברית רח"ל נלקחת ממנו הפרנסה והשפע, ממש חבל שעל הנאה קטנה של כמה דקות מאבד האדם שפע גדול, לפעמים נגזר על האדם שפע גדול, ואז יש לו תאוה קטנה והוא מאבד את הכל.

• בזמנינו שיש את הכלים הקטנים אפשר ל"ע בקלות לראות ראיות אסורות ולחשוב מחשבות אסורות ולבוא לידי פגם הברית רח"ל ולאבד את הפרנסה, יש לנו עצה כעת לזעוק אל הקב"ה ולומר: רבש"ע מה אעשה שנפלתי שוב תשמור עלי, הקב"ה עשה איתנו נס ושלח לנו את רבינו שמלמד אותנו שאף אם האדם נפל לאן שנפל הוא יכול משם לצעוק ולומר: רבש"ע אני לא אעזוב אותך אף אם אני כאן, גם אתה אל

לספר את העבירה הנוראה ביותר בכל זאת לא גער בו עד ששמע שאין לו רב, וסבא שלי זרק אותו משם בבושת פנים.

רבותי קשה לי לנשום וקשה לי לדבר אבל אני רוצה שתדעו, שאת כל העבירות הקשות ביותר אפשר לתקן, אבל אם אין ליהודי רב אין לו תיקון, מי הרב שלך האם הטלפון הוא הרב שלך, מסכנים הבחורים והנערות שנפלו מהדרך ובוודאי בקרוב משיח יחזיר אותם בתשובה, והם דורשים את דעותיהם בכל מיני פלטפורמות, ואיך יכול להיות שבני ישראל הכשרים אומרים שמועות מהם, שפלוני אמר שכך וכך זוכים לשלום בית, ופלוני אמר שהבעיה כך וכך, שומו שמים, רבש"ע האם אותם צריך לשמוע, רבש"ע דבר כזה לא היה מעולם, לכו ותשמעו את דברי הצדיקים, הרי אם האנשים האלו היו עומדים כאן בבית מדרש אף אחד לא היה שומע אותם, נשמות ישראל שנפלו בקליפה ואין להם מקום בעולם, והולכים לשמוע את הגיגיהם רח"ל.

אנחנו חייבים לזעוק היום אל הקב"ה: רבש"ע איך אוכל למצוא יהודי ירא שמים, תעזור לי למצוא צדיק. אני אומר לכם שאני לא כועס על האברכים שהולכים מכאן, אבל אני כן כועס וכן כאוב על האברכים שנשארו כאן ולא שואלים כלום וצוחקים מהעולם, אולי אני חריף מדי, אבל מי שהלך מכאן כי מצא יהודי ירא שמים מורה דרך, טוב לו, אבל מי שאין לו את מי לשאול רע ומר גורלו, לכו ותמצאו ירא שמים ותשאלו את כל מה שיש לכם בבית עם האשה והילדים, תשאלו אותו אם מותר לכם לשבת במשרד כזה, האם אתה מחכה ח"ו ליפול באיסור אשת איש? תשאל אותו אם מותר לך להיות בעבודה כזאת, אולי אתה צריך לעזוב את עבודתך, אולי תלך לעבוד במצות או ללכת לנקות

צרה חדשה בבית, עם האשה ועם הילדים, לפעמים חושבים בר"ה ויו"כ מתי כבר נגיע הביתה, ומה יהיה כשתגיעו הביתה, בואו נתפוס את הדקות האחרונות שיש לנו כעת כשמחזיקים את הנשק בידיים, כפי שמובא בתיקוני זוהר שד' המינים הם כלי זיין, בואו נבקש מהקב"ה שנוכל להמשיך להחזיק בכלי זיין כל השנה, שהוא התפילה, בחרבי ובקשתי.

אנחנו הולכים לבקש כעת בהקפה זו שניוושע בזכות האבות, אברהם יצחק יעקב משה ואהרן ופנחס ושאר הצדיקים הקדושים, אנחנו חייבים לבקש כעת מהקב"ה שכל הבית שלנו יהיה בנוי ומושתת על דרכי הצדיקים, על הליכה לצדיקים, זה לא משנה איזה צדיק אתה בוחר, אבל אתה חייב לבחור ירא שמים, בית יהודי חייב להתנהל על פי מורה דרך, כל מה שקורה בבית של יהודי חייב להישאל קודם אצל הצדיק, אסור לנהל את הבית לפי השכן ולפי האח או הגיס, לכל אחד צריך שיהיה לו רב או דיין או יהודי ירא שמים ולשאול אותו כל דבר.

תשמעו סיפור נורא שהיה אצל זקיני הגה"ק מקארלסבורג זצ"ל, הגיע אליו יהודי ואמר לו שרוצה לדבר איתו בחשאיות, והיהודי התחיל לבכות שנפל ל"ע בעבירה חמורה של נשג"ז הוא חייב תיקון, סבא שלי הסתכל עליו בעיניים יפות וטהורות ולא דחה אותו כי אין משהו יותר גדול מזה שיהודי מבקש תיקון לנשמתו, סבי התבונן קצת ואמר לו, הרי אני לא כל כך מכיר אותך ולא יודע מה הדברים שאתה צריך לתקן, תלך לרב שלך ותספר לו כל מה שהיה, איך ל"ע נפלת עם ערלית, והוא יגיד לך מה עליך לתקן, אמר היהודי 'אין לי רב ואין לי דיין', סבא שלי התחיל לצעוק עליו בקולי קולות, איך יכול להיות יהודי בלי דיין ובלי רב, על אף שהיהודי הגיע

עם נשים בעבודה, לכל הפחות תשאל את הרב אם מותר לך לעשות את זה. בואו נצעק אל הקב"ה שנזכה שהבתים שלנו יהיו על פי דברי הצדיקים, הושענא למען איתן הנזרק בלהב אש הושענא.

את האשפה, למה שגוי ינקה את הבית מדרש בכל לילה, זו פרנסה יפה לאברך, הגוי עושה כאן בשבוע אלף וחמש מאות דולר, אברך שלא טוב לו בעבודה שלו יכול לבוא ולעשות את זה, אל תשבו ח"ו

ראש השנה תשפ"ז בצל ראש הישיבה שליט"א בעיר הקודש אומאן

⚠ מדור זה נכתב במהירות ומהזכרון ויתכן שהדברים לא מדויקים או לא הובנו כראוי

- אוי האט זיך עס געלוינט, אשרינו שזכינו לשהות ימים קדושים אלו, ימי התיקון אצל רבינו, בבנין היכל הקודש בצל ראש הישיבה שליט"א, מי ימלל ומי יפלל, אי אפשר כלל לבטא על הכתב מה שהתחולל שם, ובפרט מה שהתחולל במוחו ולבו של כל אחד ואחד, ומתוך הודיה ושבח להשי"ת על הזכייה שזכינו לקחת חלק בקיבוץ קדוש זה, נתאר על הכתב מעט מן המעט מן הדיבורים שנאמרו בזמנים קדושים אלו, קודם נכתוב את הדיבורים שנאמרו בחמשת הדרשות, ואח"כ נכתוב קצת שיחות שנאמרו באלו הימים, וזה החלי בעזר צורי וגואלי.
- הדרשה הראשונה היתה קודם תפילת מוסף ביום הראשון, התחיל ואמר: צדיקים היו נוהגים לעורר את העם בדיבורים אף אם היום הראשון חל בשבת, ומובא בתיקוני זוהר שבשעה שתוקעים למטה תקיעת שופר תוקעים למעלה, ובשנה זו שאין תוקעים למטה בכל זאת תוקעין למעלה, ותקיעות אלו חשובים יותר, כי בכל שנה צריך לכוון ולעשות את הפעולות כראוי ומי יאמר שיכול באמת לתקנם כראוי, אבל בשנה זו שתוקעים רק למעלה בוודאי התקיעות עולות יפות ופועלות ביותר.
- ציטט את דברי הגמרא בראש השנה [י:]: 'בראש השנה נפקדו שרה רחל ורחל ורחל, ואמר שזה זמן פקידת עקרות, וכל אחד שממתיך לזש"ק יכול ביום זה להיושע, ואמר שלפעמים אנשים המצפים לישועה זה שנים רבות כבר מיואשים לגמרי ולא מתפללים, כי כבר התפללו כל כך הרבה וכבר איבדו תקווה רח"ל, וראה בעת פדיון נפש שאנשים אלו כבר לא מזכירים את עצמם להיושע, ולכן חובה עלינו להתפלל עליהם, שכל אחד יביט מסביבו מי צריך לישועה, אם זה אחיו או גיסו או שכינו או חבירו, ויתפלל אל ד' שיושעו בזרע של קיימא.
- המשיך וציטט את דברי הגמרא 'בראש השנה יצא יוסף מבית האסורים', ואמר שחובה עלינו להתפלל על כל אלו שהסתבכו עם הממשלה וכדומה ומצפים להם משפטים ומאסרים, שיושעו ביום זה, וביותר יש להתפלל על כל מי שכבול במאסר תחת היצר, כי ביום זה יצא יוסף מבית האסורים, דהיינו בחינת יוסף, קדושת היסוד, כל אחד יכול לצאת מכבלי היצר, ואמר שבארה"ב המציאו מילה 'עדיקשן' [התמכרות], אבל באמת הכוונה ל'ניסיונות', אין כזה תירוץ שאדם התמכר, אלא הן ניסיונות וביד האדם

כל הדרך, על כל ההמתנות המרובות והגבולות והפקקים והנסיעות המפרכות עם המטוסים והאוטובוסים והרכבות, ורק עם סבלנות אפשר לעבור את הדרך.

• ואמר בשם מוהרא"ש שכל חיי האדם הם 'דרך', האדם הגיע כאן לעולם וחייב לעבור את הדרך במשך השנים הבודדות האלו עד שמגיע לעולם האמת, וצריך סבלנות יתירה בדרך, ובפרט כשהדבר מגיע לשלום בית, רק עם סבלנות אפשר לפעול, ואמר שאברך אחד סיפר לו שאחרי שש שנים שמגיע לאומאן, רק כעת שלחה אותו אשתו בשמחה רבה לרבינו, אחרי שש שנים של סבלנות ואמירת מילים טובות.

• ואמר שכמו שכשהאדם משקיע את ממונו בהשקעות יש לו סבלנות והוא לא מצפה לראות את התוצאה תיכף ומיד, כן צריך האדם לדעת שגם בשלום בית לא רואים את התוצאה, אבל כשמקיימים את העצות של רבינו ובפרט שלא מתווכחים בבית וממשיכים לדבר בכבוד רואים בסוף את התוצאות, ואמר שלפעמים האדם לא שם לב שהוא נכנס לויכוח עם אשתו, כי היא אומרת לו איזה דבר, והוא אומר שזה לא נכון בכלל, ואז היא אומרת שזה כן נכון, והוא כבר בתוך ויכוח ולא יודע איך לצאת מזה, צריך להיות עם חכמה יתירה ולהתבונן היטב שלא להיכנס כלל לויכוח, מותר לאדם להביע את דעתו ורצונו אבל לא להתווכח.

• וכיון שדיבר בהשקעות דיבר שוב מענין זה שאסור לסמוך על אף אחד, ואמר בתימה ובפלא גדול על אחד מחשובי אנ"ש שכבר שמע שיעורים רבים ומתייעץ על כל דבר קטן כגדול ואין יום שאינו שואל את שאלותיו, ולאחרונה נפל עם נוכל כשהעביר לו עשרות אלפי

להתגבר עליהם על ידי תפילות וזעקות אל ד', וביום זה יכולים להיוושע, וכן כל אלו העובדים קשה לפרנסתם, והם עובדים קשה כמו שעבדו אבותינו במצרים, הם לא רואים את האשה והילדים, כל אלו יכולים להיוושע על ידי שיבקשו מהקב"ה שרוצים לצאת מהסבך כי ביום זה בטלה עבודה במצרים.

• וסיים את דבריו מתוך בכי כשהזכיר את דברי מוהרא"ש קודם תקיעת שופר, שכל אחד יוציא מלבו כל שנאה שיש לו על אחד מרעהו, ומוהרא"ש ביקש שמי שיש לו בלבו על אחד ואינו יכול למחול לו שיצא מבית המדרש ולא יזיק לכל המתפללים, והתחנן ראש הישיבה שנמחול ונוותר אחד לרעהו וכן נזכה לשנה טובה ומתוקה.

• הדרשה השניה שזכינו לשמוע היתה בסיפורי מעשיות בשבת בבוקר, אחרי שנטלו ידיים לסעודה ואכלו דגים, ברכת המזון, ויצאו מן האוהל כדי להפסיק בין סעודה לסעודה קודם נטילת ידיים לסעודה שלישית, ואז נכנס ראש הישיבה לבית המדרש והתחיל ואמר: חשבתי שהיות שעל פי הלכה צריך לעשות הפסק כראוי בין סעודה לסעודה ולכן נדבר כמה דיבורים סיפורי מעשיות, והיות שבמשך כל השנה מדברים בארה"ב בשבת בבוקר משלום בית, ואין אפשרות לאנשי ארץ ישראל לשמוע את הדיבורים, לכן ידבר כעת מענין זה כדי שאף בני ארץ ישראל יוכלו לשמוע.

• והתחיל את דברי רבינו בסיפורי מעשיות 'בדרך סיפורי מעשה', ואמר ראש הישיבה שכל אחד נמצא כעת על הדרך לרבינו, וכל אחד יכול לספר מעצמו סיפורים מדרכו, והצד השווה של כולם, שרק עם סבלנות יתירה הצליחו להגיע לרבינו, כי מי שאין לו סבלנות מתעצבן

של הצדיקים, כגון בכלי הטכנולוגיה, כשהצדיקים אומרים שאין להחזיק כלי שאינו כשר לגמרי והאדם לועג וצוחק עליהם הרי הוא כמו הצדוקים, וכשהאדם אוכל טשולנט בשבת ומקבל על עצמו להאזין לדברי הצדיקים ולתקנותיהם אין לך המתקת הדינים גדולה מזו והרי זה כמו תקיעת שופר ממש.

הדרשה השלישית היתה ביום ראשון אחרי מנחה [מיטל נאכט], כשהתחיל עם שבח והודאה שזוכים להיות אצל רבינו וכל אחד ואחד שבר את מניעותיו, הן אלו שהיו להם מניעות מביתם והן אלו שהיו להם מניעות ממון, ואמר שיש כאלו שאומרים שנשאר להם כסף בסוף החודש, אבל יש כאלו שאומרים שנשאר להם חודש בסוף הכסף [שנשאר כמה ימים שאין להם כסף], ואין לדאוג מזה כי רבינו כבר דאג לנו להוצאות הדרך, ואמרו חז"ל כל מזונותיו של אדם קצובין מר"ה עד ר"ה חוץ מהוצאות שבת ויו"ט, ובגמרא של הרה"ק ר' שלמה'קע מזויעל היה כתוב חוץ מהוצאות שבת ויו"ט והוצאות למירון, וכן היא הנסיעה לרבינו כי כל נסיעה לצדיק אינו בחשבון ההוצאות.

אמר שאת כל התורות הארוכות בליקוטי מוהר"ן נאמרו בזמן זה, במיטל נאכט [ליל האמצע], ואף בשנה האחרונה שרבינו היה חולה מאוד והקיא דם והיה נראה שלא יוכל לדבר, בכל זאת אמר את התורה האחרונה הארוכה של תקעו תוכחה [חלק ב' סימן ח'], ואז באותה שנה אמר 'מה אומר לכם אין דבר גדול מזה מלבוא אצלי על ראש השנה', ומזה הבין ר' נתן שהכוונה על השנים לאחר פטירתו.

בעיקר דיבר מענין ההתחזקות שרבינו נותן לנו לכל זמן ועידן, וסיפר מה שהיה עם איש צדיק אחד שהיה צם משבת לשבת

שקלים והנוכל הבטיח לו בתמורה דירה ממשלתית, וכן סיפר על אנ"ש שהשקיעו מיליונים אצל נוכלים קודם התקרבותם כי לא ידעו מהשכל הפשוט שאסור לסמוך על אף אחד, אבל בכל מקרה ילמד מזה האדם שאם יש לו סבלנות להשקעות כל שכן שצריך שיהיה לו סבלנות בשלום בית שהיא ההשקעה הטובה ביותר.

• ודיבר בארוכה נגד אלו המלמדים את האדם 'פרישות' בבית, ואמר שהוא תמה מאוד, למה כשהוא אומר שהקב"ה בביתו של כל אחד וצריך לחיות בבית יחד עם הקב"ה, שואלים אותו 'מאן יימר', ואילו כשמגיע אחד ומלמד את האדם פרישות, ומכניס על ידי זה את האברך לשאול תחתית, לא שואלים אותו 'מאן יימר' אלא מקבלים את הדברים, וכן כשמדבר מדרך הלימוד ואומר שרבינו אמר שעיקר הלימוד הוא האמירה, מיד שואלים אותו 'מאן יימר', ואולי רבינו לא ממש התכוון לזה, אבל כשמגיע איזה מגיד שיעור ואומר שמי שלא מבין טוב טוב בעיון לא נחשב שלמד משהו, כולם מקבלים את דבריו.

• וציטט את דברי רבינו בליקוטי מוהר"ן [חלק א' סימן י"ב], אחרי שרבה בר בר חנה בא לרבינו בחלום שיבאר את סודותיו, ורבינו גילה על המלאך הלבן שמראה עצמו כאילו כולו לבן והוא מדבר בפרישות וכל כוונתו להפיל את האדם.

• ואמר בשם צדיקים שעל ידי אכילת טשולנט בשבת יוצאים ידי חובת תקיעת שופר, ואמר ששאלו אותו אם השיחה הזאת אמת או שהיא בדיחה, ואמר שאין כאן שום בדיחה, כי כל אכילת חמין בשבת היא על ידי תקנת חז"ל שמותר להחזיק חמין בשבת, והצדוקים לעגו על הצדיקים ואמרו שאין דברי הצדיקים נכונים, ובדורינו יש דבר זה בשאר התקנות

גמרא ופרקי משניות בכל יום ויום, יהיה מה שיהיה.

• ואמר שכעת מסתיימים עשרים ואחת שנה להתקרבותו, כי יש לו סימן לזה, דכעת מסיימים שוב את הש"ס בערב שבועות תשפ"ז, וכשהתקרב התחיל לראשונה ללמוד דף ליום בסדר הש"ס כפי שמוהרא"ש ביקש מאיתו, ומאז מסיימים בפעם השלישית, ואמר: אני אומר לכם מה הולך להיות בחודש סיון, אתם תבואו אלי ותשאלו אותי למה צריך בכלל את דרך הלימוד, הרי בכל בית כנסת נפתחו כמה וכמה שיעורים, כל זמר וראש הקהל נעשה מגיד שיעור וכולם לומדים, אבל אחרי כמה חדשים רוב השיעורים נסגרים ל"ע, ורק מי שיש לו את דרך הלימוד יכול להמשיך עד סוף הש"ס ולסיים בזה ש"ס כמה פעמים.

• אמר שאפשר לפעול אצל רבינו כל דבר שרק רוצים, אבל כדאי להתמקד בדבר אחד, ואמר שהוא שמע כעת מאברך שבשנה האחרונה התחנן אצל רבינו שרוצה להיפטר מהטלפון שלו כי אינו כשר כראוי, וכבר ניסה כמה וכמה פעמים להיפטר מזה וכל פעם הצליח רק לכמה ימים, והנה כעת עברה שנה שלימה והכלי אינו אצלו כלל וזאת פעל על ידי התפילות אצל רבינו.

• באמצע הדרשה ביקש שאחד המלמדים יצא החוצה לשמור על הילדים שמסתובבים בחוץ, שלא יהיו בהפקרות.

• הדרשה הרביעית היתה קודם תקיעת שופר ביום השני, עורר את העם בקדושת הזמן ואמר שזה הזמן לפעול, ואנשים לא יודעים איך לפעול ואיך לבקש, אבל הדרך פשוטה ביותר, על ידי שפותחים את הפה ואומרים תפילות פשוטות רבוננו של עולם שלח לי שנה טובה, וצריך להאמין בכח

אבל פעם אחת אחזו בולמוס והרגיש שהוא מתמוטט והלך ואכל מהמצה של עירובי חצירות שהיה תחת הארון קודש, והשמש ראה זאת, וסיפר לכולם שהוא נוכל והוא לא צם והוא אוכל מהמצה של העירוב, והיהודי הזה לא היה יכול לקחת את הכאב של הלשון הרע שריכלו עליו ועזב את הכל רח"ל, ואמר על זה ר' נתן שאם היה לו את ההתחזקות של רבינו בוודאי היה יכול לעבור את התקופות הקשות.

• וכשדיבר ממעלת היהודי שצם משבת לשבת אמר שזה דבר גדול וקשה מאוד, כי לנו אין כח לתעניות הבודדות שנתנו לנו, ואף בצום גדליה היה מקיל מוהרא"ש לשבור את הצום לאנשים שקשה להם בדרכים בחזרה מרבינו, כי לנו קשה מאוד, ואילו יהודי זה היה צם ממוצאי שבת עד ערב שבת הבא במסירות נפש, ובכל זאת כשלא היה לו קצת התחזקות נפל לגמרי מהדרך רח"ל.

• ואמר שיש להתחזק בדברים הפשוטים ובמצוות שזוכים לעשות בכל יום, וראה במחזור עת רצון בליל ר"ה שמוהרא"ש כותב בכוונות הקריאת שמע על הפסוק וקשרתם לאות על ידך וגו' וכתבתם על מזוזות ביתך, שיש להתחזק בתפילין שמניחים בכל יום ובמזוזה שיש לנו על הפתח.

• הרבה לדבר מענין דרך הלימוד, המתנה הגדולה שקיבלנו, וכל אחד ואחד יכול להצטרף לכך, אשרי מי שיש לו חברותא או שיעור, אבל לא בכל יום אפשר להיות עם חברותא ושיעור ולא כל אחד מבין את הגמרא שלומד, ולכן חייבים את דרך הלימוד, ואף 'מי שמבין את הגמרא' צריך להגיע לזה, כי בימים אלו של ימי חג וימי דרכים, בימים שהכוללים סגורים, רק על ידי דרך הלימוד יכול האדם לתפוס דפי

את הכל או שלא שפכו את הלב, כי בוודאי הוא דבר חשוב וגדול שזוכים להשיח את הלב אצל רבינו, אבל היהדות של האיש אינה תלויה כלל בהרגשות, אוי לו למי שנכנס לסוכה רק אם הוא מרגיש משהו ואם הוא מניח תפילין רק אם הוא מרגיש משהו, ובוודאי שאין לחכות לדמעות בתפילה כפי שרבינו אמר שמי שמצפה כל התפילה שיוכל לבכות יש בזה משום מחשבות זרות.

אמר שיש לנו להיות מוכנים שיהיה בבית מה שיהיה, ואף אם יש כאלו שקצת כועסים בבית על נסיעתם לאומאן, יש להם להתפייס ואין להיבהל מזה, בוודאי הכל בסוף יהיה כשורה ועל צד היותר טוב.

אמר שיש אברכים שכשהתקשרו בערב יו"ט ניתקו להם את הטלפון או ששמו בשפופרת את קול התינוק הבוכה, וכעת הם מאוד מבוהלים טרם הליכתם לביתם, וצריך להיות עם סבלנות יתירה ולהמשיך ליתן מילים טובות ובעז"ה יראו שהכל מסתדר, וכפי שאמר ר' נתן שיש לנו נס שר"ה קודם יום הכיפורים, כי ביו"כ כולם מתפייסים אף שני אנשים שלא מדברים כל השנה זה עם זה מתפייסים ביו"כ וכל שכן בעל ואשתו ובנו עם אביו וכדומה.

כי כל מטרת ביאנו לרבינו לראש השנה הוא לקבל קדושת המוחין, ואפשר להשיג מוחין רק על ידי שלום בית, ולכן יש לכבד אותה אף אם היא כועסת, ולעזור בבית בכל מצב, כי בוודאי רבינו לא אמר לנו לכבד אותה כשהכל טוב וכשהיא ממתינה לבעלה עם מזון וחיוך, אלא אף כשהיא גוערת וכועסת ואף אם היא מכאיבה ופוגעת, ולא לצאת עם חברים, ואף אם אחד אומר לך ש'אם תעזור פעם אחת בבית בסוף זה יהיה העבודה שלך'. מה כבר יקרה אם זה יהיה העבודה שלך, אין

הדיבורים שיש לנו, ואף אם כבר התפללנו כמה שנים ונראה לנו שלא הועלנו יש לנו להמשיך ולהתפלל עוד תפילה ועוד תפילה.

- וסיפר את מה שהיה אצל רבינו בר"ה האחרון באומאן [כמובא בחיי מוהר"ן סי' תל"ט] כשרבינו היה חולה מאוד, וביקש מנכדו שרוליק שהיה בן ארבע שנים שיתפלל עליו לבריאותו, ואמר הנכד שהוא מסכים להתפלל רק אם זקיניו יתן לו את השעון, ונתן לו את השעון, ואמר הילד 'גאט גאט לאז דער זיידע זיין געזונט' [רבש"ע תניח לסבא להיות בריא], וכל העומדים מסביב התחילו לשחוק, ואמר רבינו, בדיוק כך צריכים להתפלל, לבקש מהקב"ה מתוך תמימות ופשיטות כתינוק המבקש מאביו.

- ודיבר שיש לנו לבקש מהקב"ה כדבר איש אל רעהו, ואם יאמר האדם, הרי אני לא מדבר עם חברים, אני בכלל לא איש של שיחה, אני אף פעם לא משיח את הלב לאחרים, יש לו לטעון טענה זו להקב"ה בעת ההתבודדות: רבש"ע הרי צריך לדבר איתך כמו שמדברים אל חבר טוב, ואני לא מדבר אף לא אל חבר טוב, תפתח לי את הפה שיהיו לי דיבורים טובים אליך, ושוב סיים את דבריו כמו ביום הראשון, שכל אחד ואחד יוציא את השנאה מלבו וימחלו אחד לרעהו.

- הדרשה החמישית היתה ביום השני אחה"צ קודם תפילת ערבית והבדלה, התחיל ואמר שלא יאריך את דרשתו כי הציבור כבר מתכוון לצאת לבתיהם, ואמר שכולנו צריכים להיות בשמחה ומאושרים מאוד על זה שזכינו לשבור את כל המניעות ולהגיע לרבינו, ולא משנה אם הרגישו משהו בציון או בתפילות או שלא הרגישו, אם זכו לשפוך את הלב ולהשיח

עבודה קדושה יותר מזו.

- דיבר מעצת ההתבודדות, איך שאפשר על ידי זה להשיג את הכל, ואמר שיש אברכים שחיכו כל השנה לראש השנה כדי שיוכלו לדבר עם ראש הישיבה ובסוף לא הצליחו לדבר איתו, צריך לדעת שאצל הקב"ה אינו כן, אפשר לדבר איתו בכל רגע נתון והוא באמת יכול לעזור לכל אחד ואחד, ולא ללכת ח"ו לכל מיני מטפלים שלא יכולים לעזור לעצמם ובוודאי שלא לאחרים.

- ובפרט בנוגע לשלום בית אפשר לבכות ולהתחנן אל ד' ולהתבודד על כך ולהיושע, ואמר שמי שלא מעניין אותו להיות בבית חייב להתבודד על כך ולזעוק אל ד' ולהתוודות, ויאמר להקב"ה: הרי היו שנים שהיה לי טוב ולמה כעת אני לא מוצא טעם להיות בבית, לא נעים לי בבית. והרים את קולו בזעקה מרה על התופעה הנוראה שהולכים לאכול בשבת זוגות זה אצל זה, ירחם השם, איך לא מפחדים מדבר זה, הרי זו סכנה נוראית לנשמה, איך יכולים לשבת על השולחן עם נשים אחרות, אף מי שהולך לבית אביו או בית חמיו צריך נס גדול ושמירה יתירה להישאר ירא שמים, ואיך הולכים זה אצל זה עם כל מיני תירוצים של הכנסת אורחים, ואמר שאין כעת בזמנינו מצוה זו של הכנסת אורחים כי אם כשאחד עומד ברחוב ורוצה טרמפ ברכב, כי בשנים קדמוניות כשנעשה לילה לא היה יכול האדם להמשיך בדרכו והיה צריך לעצור ללינת לילה, אבל כעת יכול כל אחד לנסוע עם רכב באמצע הלילה עד לביתו.

- דיבר בגנות הכלים הנוראים, ואמר שאינו חושד ח"ו שיש כאן אחד שאין לו סינון על המכשיר שלו, אבל אף הסינון הקפדני ביותר יכול לסנן רק ניאוף, ואילו דברי ליצנות אי אפשר כלל לסנן, וזה מקרר את

האדם באופן נורא ואיום, וסיפר על יהודי אחד שהיה הולך בכל שנה ושנה קודם ימי הפסח לחנות הדגים כדי לטחון בעצמו את הדגים לפסח, כי כך ראה אצל אביו, ואחרי ארבעים שנה שהיה נוהג להגיע הפסיק מלבוא, ובעל החנות התקשר אליו לשאול אם שכח לבוא, ואמר שהחליט שאין צורך כי יש הכשר מעולה לחנות, ושאלו בעל החנות הרי יש לי הכשר טוב ארבעים שנה, תגיד לי אולי קנית סמארטפון לאחרונה, וענה היהודי בתמיהה איך אתה יודע את הסוד שקניתי סמארטפון, ענה לו בעל החנות כי אני רואה את הקרירות שלך, ועכשיו אני מבין את הכל, כי המכשיר מקרר את האדם ומכניס בו דברי ליצנות על כל דבר שבקדושה, בכל השנים כל כך רצית להדר בדברי קדושה ופתאום ההכשר טוב לך, ואמר ראש הישיבה שאין הכוונה ללמוד מזה שצריך לטחון את הדגים לבד, אלא יש ללמוד מזה כל אחד לעצמו לגדריו ולדברים שהוא קיבל מאבותיו שעל ידי המכשירים האלו הוא יתקרב מכל וכל רח"ל.

- דיבר על חשיבות ההפצה, ואמר שההנהלה כבר קנתה את כל השטחים מסביב לבנין, ובשנה הבאה הוא רוצה שכל הבנין יהיה רק לתושבי לונדון, ויעשה עוד בנין לבני ברק ועוד בנין לבית שמש וכן הלאה. כמו כן חיזק לקבל על עצמינו ללמוד בספרי רבינו בכל יום ויום, וכך להיות מקושר לרבינו, וכן ללכת לבתי הכנסיות של רבינו ולשלוח את הילדים למוסדות שמדברים שם מרבינו וכך נהיה מקושרים לרבינו כל השנה כולה.

שיחות שנאמרו באלו הימים

- אמר לאחד האברכים שהביא את בנו מתחת לגיל שבע שיוליך אותו אל הציון,

הקודש אלעד, אמר שרבינו אמר שרוצה ג' הידורים: ספר תורה שנכתב כסדרו, וחזן שתפלתו נאה למעלה ולמטה, וטלית נאה, ואח"כ כתב את תיבת בראשית.

• אמר שכשהגיע אליו האחראי על מכירת המקומות בבית המדרש באומאן ואמר לו שאולי צריך להוריד קצת את המחיר כל כך נהנה מזה, כי צריך באמת לרחם על הציבור ולא להפקיע מחירים, וכל אחד ואחד כבר בין כה משלם על מקום בבית הכנסת שבעירו ולמה צריך לשלם שוב מחיר יקר בבית הכנסת ליומיים באומאן, ואכן הורה לו להוריד את המחירים בצורה דרסטית.

• עבר על המודעות של הזמנים של התפילות והדרשות, ותמה איך ידעו שהוא ילך לדרוש גם ביום הראשון קודם תקיעת שופר, ואמר שבשנה זו תהיה הפתעה שתהיה דרשה נוספת ולא רצה לגלות היכן [לאחמ"כ התברר שהכוונה היתה לדרשה של סיפורי מעשיות], ואמר שיש להוסיף במודעה את זמן עלות השחר כי בוודאי רבים וטובים רוצים לקום קודם העלות וצריך לדעת אימתי העלות.

• הגיע אליו אחד מאנ"ש שרוצה להתיר איזה נדר שעשה, וראש הישיבה קרא לעוד שני אנשים, ואמר להם: האיש הזה סיפר לי את נדרו שעשה, ואני מאוד מאוד כועס על כך וזה מאוד כואב לי שעשה נדר, אני יודע הנדר, וכעת שלשתינו נתיר לו את הנדר שעשה ונאמר מותר לך, אבל אני עושה זאת בתנאי שהוא מבטיח לי שלא יעשה יותר שום נדר, ואף שרבינו היה רגיל לעשות נדרים לעצמו, מ"מ אנו אנשים פשוטים וכבר נפסק בשו"ע [יו"ד סימן ר"ג] שאסור לעשות נדרים.

• בעת התרת נדרים המשיך אח"כ גם בהתרת קללות כמובא במחזור מוהרא"ש,

ואף אם יש שם דחק גדול, יאמר י"ל ילד' וכולם יעשו לו מקום ויניח אותו על הציון של רבינו, ויאמר לו הבאתי לך את בני תחת גיל שבע, ושאל האברך על מה לבקש כעת על בנו, אמר לו שיבקש שיקלוט את העברי ושיהיה ירא שמים. וכן אמר לכמה אברכים שבוודאי טוב שבניהם יאמר תיקון הכללי בציון, אבל אין הדבר מעכב, ואם עדיין קשה לילד עם העברי, שלא יתבלבלו מזה, העיקר שילכו לציון של רבינו, רבינו רצה שנביא את ילדינו אליו.

• דיבר כמה פעמים בשבח הבנין באומאן, שרחוק מכל האיזור של הרחובות הסואנים, וכך יכולים לשמור על הילדים בקדושה וטהרה, כמו כן דיבר כמה פעמים בשבח העסקנים של הבנין, שמדובר בבעלי עסקים גדולים, והם עוזבים את הכל כדי לבוא ולסייע בבנין באומאן, והכל לשם שמים כדי לשמש את רבינו, ואמר שמחמירים במטבח לבשל בישול בית יוסף, דהיינו שרק בני ישראל יבשלו את המאכלים, ולא מקיל כדעת הרמ"א שדי בזה שיהודי ידליק את האש.

• ביום חמישי קיבל כמה שעות את אנ"ש מארץ ישראל לעצה ולברכה, וביקש שיכנסו רק מי שיש לו באמת שאלות קשות, ואמר שהוא לא סוכן רכבים, ואין לשאול אותו שאלות כאלו וכדומה.

• בליל זכור ברית למד עם אחד את כוונות התקיעות על פי קבלה בספר שהביאו לו, ואמר כמה וכמה פעמים באמצע, הדברים קדושים מאוד אבל כדי להתעורר לתשובה לעובדא ולמעשה מה יש מכל זה, קטע אחד באשר בנחל מעורר את הנשמה יותר מהכל, ונותן לאדם עצות ושכל לחיים.

• בעת שהביאו לו לכתוב אות בספר תורה שמתחילים לכתוב לבית המדרש היכל

אבל ביקש להכריז שלא ילכו לצד שמאל של הבנין ששם העירוב מסתיים, והעמידו שם רכב גדול וכתבו על הרכב עד כאן העירוב.

אמר שהוא לא מפספס שום דבר בתפילה והוא אומר את כל התפילות והתחינות ומאמרי הזוהר, אבל הוא אינו רוצה לעכב את הציבור ולכן הוא אומר זאת בין גברא לגברא ובעת מכירת העליות, וכן בשעה זו הוא הולך למקווה קודם תקיעות שופר כדי שלא יעכב את אף אחד, ואמר שלמד ממוהרא"ש איך להתפלל לפני העמוד, כי כשהתפלל אצל מוהרא"ש והיה בתחילת יוצר אור ראה שמוהרא"ש לוקח כבר את הציצית, ואז התחיל מיד להתפלל מהר יותר וכשהגיע למזמור 'לדוד ד' אורי', גם כן אמר במהירות, אמר לו מוהרא"ש שיאמר לאט, והבין מזה שמה שהציבור צריך לומר יאמר במתינות, ומה שהחזן מתחזן אין לו להתחזן סתם באריכות, ולכן בכל הקטעים שהחזן מסיים בקול הוא מתחיל לסיים מיד כשהציבור מתחיל את הקטע, והציבור יכול לומר את הקטע יחד איתו, למשל כשמתחילים את הקטע של 'תתברך לנצח', הוא מיד מתחיל בקול 'כולם אהובים', ובניתיים הציבור יכול לומר את הקטע יחד איתו, וכך הוא לא מעכב את הציבור לחינם, ואמר שבכל שבת ויו"ט אין ענין לעשות כן כי לא מתפללים כל כך הרבה שעות, אבל בר"ה ויו"כ אין לעכב את הציבור.

וכן דיבר בענין זה שהרה"ק מסאטמאר היה אומר את הדרשה קודם תקיעת שופר על הארון קודש, ואמר שבשנה זו שביום הראשון לא תוקעים בשופר חשב מתחילה אולי לדרוש על הארון קודש, אבל אח"כ החליט לדרוש על הבימה כדי שלא לעכב את הציבור שלא יצטרכו להמתין בסיום הדרשה עד שיחזור לבימה להתחיל תפילת

וראש הישיבה בכה בבכי רב בעת התרת הקללות ומסירת מודעה. ואח"כ דיבר על הנדרים שקיבל על עצמו ואותם לא התיר, והיינו ג' ההבטחות שהבטיח למוהרא"ש: שיפרסם את שמו ואת ועצותיו בכל העולם, ושידפיס את ספריו אשר בנחל באידיש, ושלא יגרום למחלוקת בהיכל הקודש, ואמר שאת ההבטחה הראשונה קיים במילואו ובכל העולם כולו יודעים ממוהרא"ש, ואת ההבטחה השנייה גם קיים והדפיס את הספרים, אבל את ההבטחה השלישית קשה מאוד לקיים, ובכאב רב דיבר על כך שלא יודע מה לעשות עם אלו המנסים לסכסך בתוך היכל הקודש, ואמר שצריך הרבה להתפלל על כך, והוא חושב שרק רבינו יכול להביא לו ישועה מן השמים בענין זה, ככוונת האריז"ל על חודש אלול 'הנותן בים דרך', שאף אם הדבר נראה כמו ים סוער ואין שום דרך לצאת מזה, הקב"ה יכול ליתן דרך בתוך הים.

אחד אמר לו שבאלו הימים יש לו יארצייט לאביו, ובני המשפחה מאוד כועסים עליו שהוא נוסע מהיארצייט לרבינו, ואמר לו ראש הישיבה קודם כל יש לך את השיחה של ר' נתן שהקב"ה עשה איתנו נס שר"ה קודם יו"כ, כי ביום הכיפורים כולם מתפייסים, ועוד עליו לדעת שהדבר הגדול ביותר שיכול לעשות לעילוי נשמת אביו, זה הנסיעה לרבינו, כי על ידי זה יקבל הוא ואביו את כל התיקונים.

כמה ימים קודם יו"ט ביקש ראש הישיבה מכמה וכמה אברכים שינסו לברר אצל העסקנים אם הבנין של היכל הקודש כלול בעירוב, כי ר"ה בשנה זו חל בשבת, ולא רצה שח"ו יכשלו באיסור טלטול, ורק אחרי שהתברר בבירור גמור שהעירוב מהודר ומתוקן כראוי על ידי רבני העדה החרדית, והבנין כלול בתוכו, נחה דעתו,

מוסף.

שאין להם שום שייכות עם תיקוני נשמות, ורק מי שבא לרבינו זוכה לתיקון השלם.

אחרי התפילה כשעברו לברכת יו"ט, עבר שם איש אחד שהוא כותב באחד המגזינים הגדולים בציבור החרדי, ואברך אחד אמר לראש ישיבה שאיש זה כותב בעיתון פלוני, אמר לו ראש הישיבה אני יודע זאת מלפני שנים רבות, וסיפר שאיש זה רצה לראיין את ראש הישיבה לפני שנים רבות ולא הצליח לתפוס אותו, ממש כמו קברו של משה רבינו, כשבא לישיבה אמרו לו שראש הישיבה בבית וכשהלך לביתו אמרו לו שהוא בישיבה וכך חיפש את ראש הישיבה כמה ימים, והלך למוהרא"ש לומר שהוא מחפש את ראש הישיבה והוא נעלם ממנו, והתקשר מוהרא"ש לראש הישיבה שיתראיין אצלו, ותיכף ומיד יצר ראש הישיבה קשר עם איש זה, ואמר האיש שזה פלא גדול איך שהוא מחפש אותו כמה ימים ופתאום אחרי שיחה עם מוהרא"ש הוא מיד מוצא אותו...

איש זה עבר יחד עם אברך אחד שהוא המגי"ש שלו, ואמרו שניהם שהם כבר מתפללים עשרים שנה בברסלב אבל מעולם לא שמעו נוסח כזה מעורר לתשובה, ואח"כ עבר אברך אחד שיש לו כל מיני חלישות הדעת, ואמר לו ראש הישיבה, אם שני אברכים אלו אמרו שהם התעוררו כאן לתשובה, מותר לך גם להיות כאן....

כשהלכו לציון ביום א' דר"ה בבוקר, היה אחד שנעמד ליד הציון ושר שם בקול כל הזמן: ראש השנה שלי עולה על הכל מי שהיה אצלי צריך לשמוח כל השנה. והיו אנשים שניסו להשתיק אותו כי הפריע להתפלל, ואמר ראש הישיבה שזה כלל לא הפריע לו, אדרבה הוא התעורר מזה, כי לא היה כל כך בשמחה על שהגיע לרבינו,

• בליל א' דר"ה התקיים שלום זכר לבן אחד מאנ"ש, וראש הישיבה התיישב לידו ובירכו בברכת מזל טוב ואמר לו שהטעם שעושין שלום זכר הוא כדי לנחם את הילד ששכח את כל התורה שלמד עם המלאך, ולכן שותים ביר, כי 'ביר' אותיות 'רבי', כי על ידי הרבי יכולים לזכות בחזרה לכל התורה כולה על ידי עצת דרך הלימוד.

• ראש הישיבה בירכו שיזכה שכל יו"ח יסעו תמיד לר"ה לרבינו, ואמר לו ששמע מחסיד אחד שבניו מקפידים לנסוע בכל שנה לאומאן, וחלק מבניו אינם הולכים כל כך בדרך הישרה, אחד נגע בזקן ואחד בפאות, ואילו גיסו של יהודי זה יש לו ילדים שהם לתפארת, נבחנו על הוראה ועל הש"ס וכו', ובכל זאת אמר יהודי זה שהוא אינו רוצה להחליף את בניו בבני גיסו, כי בניו מגיעים לאומאן בכל שנה.

• וביאר את הדברים: כי אף אלו שנבחנו על הוראה וכו', אם ח"ו נפלו בפגם הברית, אפילו רק פעם אחת, מי יוכל להציל אותם בעולם העליון, כפי שרבינו אמר [שיחות הר"ן שיחה קמ"א] שצדיקים רבים התייגעו למצוא תיקון לפגם הברית, וקצתם לא ידעו בכלל מה לחפש, וקצתם התחילו ולא גמרו, ורק רבינו מצא את התיקון בשלימות, ורבינו יתקן את כל אחד ואחד שמגיע אליו, אבל מי שלא בא לרבינו רע ומר יהיה לו רח"ל בעולם האמת, כי הלך לאנשים שאין להם שום שיג ושיח והבנה בתיקון הנפש וכ"ש בפגם הברית, ואמר שכמו שיש רכב שמקולקל ולפעמים מגיעים למוסך שקצת מבין ברכב אבל הוא אומר שבעיה זו הוא לא יכול לתקן, אבל לפעמים מגיעים למישהו שלא מבין כלום ואפילו לא יודע איפה פותחים את מכסה המנוע, ככה זה כשהולכים לאנשים

אמר לו מוהרא"ש שיעזוב את הגיטרה, ועזב את הכלי תיכף ומיד אף שעד היום אינו מבין למה אמר לו כן.

דיבר הרבה מהנוסח היפה, ומההבדלים בין הנוסחאות בברסלב, ואמר שבצעירותו שמע נוסחאות רבות, ותמיד נמשך לנוסח של ברסלב, כי הנוסח יפה עד מאוד וכל הנוסח מלא בגעגועים ותשוקה להשי"ת.

ואמר שיש לנו נס שהבנין רחוק מהלך חצי שעה מהציון כי אם היה קרוב יותר היה מגיעים אנשים רבים יותר ולא היו יכולים להתפלל מרוב דחק, כי התפילות מעוררים כל לב והרבה יבואו להתפלל כאן.

אמר לאחד הבחורים שבא לאומאן לראשונה וחושש שמא יזרקו אותו מהשיבה כשיחזור, שיכנס ללמוד בהיכל הקודש ויראה שאחרי כמה ימים הוא יזכה למצוא זיווגו, ואמר לו שבחודש אחד בהיכל הקודש הוא ישמע עצות ושכל לחיים מה שלא שמע בישיבתו שש שנים, ואמר לו: אני יודע בדיוק מה קורה אצלך בישיבה וכו'.

אמר שלפעמים כשדבר עולה לאדם בקושי קוראים לזה 'מסירות נפש', אבל באמת אין זה מסירות נפש אלא מסירות הגוף, ורק כשהאדם מקריב דבר מהרוחניות שלו למען הקב"ה ולמען בני ישראל נקרא הדבר מסירות נפש שמוסר חלק מנפשו הרוחני, ואמר שזה שהוא לא יכול לשבת כל היום בציון זה מסירות נפש כדי שכולם יוכלו לגרוס משניות ולהתקרב להקב"ה, כי בשנים הראשונות להתקרבותו היה יושב בציון כל היום, אבל אחרי שהתחיל לקרב אנשים ולדבר דרשות הוא כבר לא יכול להיות שם יותר מכמה דקות כי כל הזמן אנשים ניגשים אליו בציון, ואמר שניסה לבוא לאומאן באמצע השנה וראה שגם אז אינו יכול לשבת שם וכל הזמן

והבין שמן השמים רוצים לעוררו שוב ושוב שצריך לשמוח מאוד על זה שהגיע לרבינו.

• כששאלו אותו על מה להתפלל בעת שהחזן אומר 'איה', אמר שיש להתפלל על כל ג' הבקשות, עשירות רוח הקודש ובנים טובים, ואמר שהוא אומר את שלשתם באידיש 'רבש"ע אני רוצה להיות ירא שמים', כי בזה תלוי הכל.

• כשאחד אמר לו שהוא מאוד התעורר מהקטע 'ידע כל פעול כי אתה פעלתו', אמר לו שלא צריך לחשוב על כל העולם, אלא שיחשוב על עצמו, שהוא בעצמו ידע שהקב"ה עושה הכל, ואמר ש'ויתנו לך כתר מלוכה' הוא קטע קדוש מאוד, כי המטרה היא להחזיר את המלוכה להקב"ה, ולדעת שלא אני עושה כלום ולא פלוני עושה כלום אלא הכל נעשה על ידי מלך מלכי המלכים ולכבודו.

• ואמר שלפעמים אנשים שמקבלים הרבה כבוד יכולים ח"ו לאבד את הכל, ושוכחים מהמטרה, ודיבר על אחד שהיה לו כבוד גדול כי היה בקי גדול בנגינה ומוהרא"ש רצה מאוד לקרבו לרבינו, ופעם אחת חיבקו מוהרא"ש כי ראה שכל הנערים רודפים אחריו ומוהרא"ש מאוד רצה שיבוא לאומאן וכך כל הנערים יבואו לאומאן ויהא התיקון השלם, אבל האיש הזה לא הקשיב לצדיק ונפל לאן שנפל וביתו התרפקה לחלוטין.

• ואמר שרק מי שיש לו צדיק והולך אחר הצדיק יכול להמשיך וללכת על הצד הטוב אף אם מכבדים אותו, ואמר שהוא רואה כל הזמן מול עיניו את מוהרא"ש וממשיך לעשות את רצונו אף בדברים שאינו מבין כל כך, ואמר שבתחילת הקמת הישיבה היה יושב עם הבחורים ושר עם גיטרה ומעורר אותם לעבודת השם, ופעם אחת

ניגשים אליו.

שום מחלוקת במקום קדוש זה ולכן בירך את כל אחד ואחד בסבר פנים יפות, אף שתמיד מבקש ומתחנן שלא יבואו אליו כשהוא ליד רבינו.

שאלו אותו למה הולכים לתשליך ולא עולים לגג, הרי אפשר משם לראות את הנהר, אמר שיש ענין 'ללכת' לנהר לתשליך.

אמר שכשהיה בציון הביאו לו קונטרס מרב אחד שמצטט שם הרבה מ'אשר בנחל' ומ'עצתו אמונה', ושם היה כתוב שמפורסם של שקר היינו מי שמפרסם דברים של שקר, אבל אם הוא מדבר דיבורי אמת לא עליו רבינו התכוון שהוא מפורסם, ושאלו אותו האם זה נכון מה שאומרים בשם אנשים מברסלב שאם מדברים מהמפורסם יותר מרבינו הרי זה סימן למפורסם של שקר, ואמר שאין הדבר נכון כלל, כי אם איש זה מקרב אותך כל הזמן להקב"ה בוודאי שתדבר ממנו כל היום.

אמר שכל ענין 'ברסלב' וכל ספרי רבינו היה דבר מוסתר מעין כל, ומוהרא"ש הגיע ופירסם את הדברים לכל העולם כולו, הדפיס את הספרים ואת העצות והפיץ אותם בכל העולם כולו, וקודם לכן לא היה מי שיפרסם את דברי רבינו, חסידי ברסלב הצניעו את הספרים ולאף אחד לא היה גישה אליהם.

אמר שאי אפשר בכלל לתאר את התפילות בראש השנה ובוודאי הדבר כי רבינו כאן בתפילות, כפי ששמע ממוהרא"ש ענין זה, ואמר שיש לו ראייה לזה כי ביום הכיפורים הוא מתפלל אותו נוסח עם אותו ציבור ואין מרגישים כלל טעם גדול זה כמו שמרגישים בתפילות בראש השנה, ואמר שאחרי ר"ה אמו תמיד שואלת אותו איך היה התפילות, והוא לא יכול להסביר

וכן אמר שהוא מתפלל לפני העמוד במסירות נפש, כי הוא מצידו היה רוצה להתפלל במקומו ולהתבודד כל התפילה אבל כדי לעורר את הציבור הוא מתפלל לפני העמוד והוא צריך להיות כל הזמן בריכוז בנוסח ובסידור, ונתן דוגמא שכשהיה רוצה לראות אם הכהנים באים לדוכן אף בתפילת שחרית כפי שהנהיג מוהרא"ש כמעט טעה ואמר מקדש ישראל ויום הזכרון בלי להזכיר את יום השבת, כי הבעל תפילה צריך להיות מרוכז כל הזמן בכל מילה שאומר, ואמר שלכן נפסק בשו"ע שהבעל תפילה לא יאמר 'אמן' בברכת כהנים כדי שלא יתבלבל.

ואמר שקודם יו"ט שאל אותו אחד האברכים שעסוק במשך היו"ט עם הילדים, האם לעזוב עבודה זו עם הילדים כדי שיהא לו יותר זמן ללכת לציון ולשפוך את הלב, וענה לו במכתב שיראו בעצתו אמונה, שגם מוהרא"ש היה יכול לומר שהוא מפסיק להיות עסוק עם הציבור ומפסיק לכתוב מכתבים וכו' וכך יהא לו יותר זמן בציון, ואם היה עושה כן מה היה קורה לנו ואיך היינו נראים, וחייבים לגרש מחשבות אלו מהראש, כי הם לא מצד הקדושה, כי בוודאי הנכון ביותר הוא להיות עם הילדים ולראות שיש להם יראת שמים ויכולים להתפלל כראוי.

אמר שבשעה שעמד בציון לפני יום טוב, נעמד מאחוריו איש אחד שהיה פעם תלמידו, ומכיר היטב את הדרשות והוא יודע שלראש ישיבה מאוד כואב שבאים לבקש ממנו ברכה כשהוא ליד רבינו, וכעת איש זה כבר התרחק מהיכל הקודש, ולכן שלח כל הזמן בחורים לבקש ברכה מראש הישיבה, וכשראה ראש הישיבה שאיש זה שולח אותם, לא רצה ח"ו לעורר

כבר שילם מליונים רבים על שכירות, ואמר שכעת כבר לא שווה לקנות כי רוב הציבור עבר לגור בקרית ברסלב ליברטי.

• אחד שמצפה לשידוך שאל את ראש הישיבה מה ליתן לרבינו דמי שדכנות שיזכה להתארס, אמר לו להודות להקב"ה כל יום, לומר מזמור לתודה.

• אחד שראש הישיבה גער בו בשנה שעברה על זה שהוא מעשן ביו"ט, ניגש כעת לראש הישיבה להודות שמאז כבר אינו מעשן ביו"ט, ועברו חמשה ימים טובים שלא עישן, אמר לו ראש הישיבה אני רואה שלפעמים מועיל שמדברים בתקיפות... ואמר שהוא לא יודע למה זה מפריע לו כל כך יותר מפירצות אחרות, אבל במציאות מאוד כואב לו שאנשים מעשנים ביו"ט.

• אמר על הדרשה של היום השני, שאינו יודע למה התפרץ כל כך וצעק כל כך מעמקי הלב על הפירצה שזוגות אוכלים זה אצל זה, ומעולם לא התכוונן לדבר בכלל מענין זה אצל רבינו.

• אמר על הריקודים במוצאי יו"ט שלא ראה אצל מוהרא"ש שעשה עסק גדול מזה, ובפרט כעת שאנשים כל כך לחוצים להגיע לגבולות בזמן ולא לאחר את הטיסה בדרכים הארוכות, בוודאי שאין להקפיד על ענין הריקודין במוצאי יו"ט, ראש הישיבה דיבר עם הדיין על ענין ההכנה מיו"ט למוצאי יו"ט, וראש הישיבה לא הסכים להקל להתארגן כבר באמצע יו"ט ולהכין את הבגדים במזוודה וחשש על חילול יו"ט אף שעל פי הלכה אפשר למצוא לזה היתר.

• אחד בא לשאול אם צריך ללכת לרופא כשמחכים לשמחה, אמר לו ראש הישיבה שיכול לעשות בזה כרצונו, ושלא יתבלבל אם ישמע משני אברכים, א' אומר שראש

לה את התענוג הרוחני והתעוררות של התפילות והוא אומר לה שהוא רוצה לעשות לו ביתן קטן ליד הבנין שהיא תבוא לשמוע את התפילות ותבין על מה הוא מדבר.

• במשך הימים דיבר הרבה בענין ההפצה עם מפיצים שיש להפיץ יותר, והתאונן כשראה במוצאי ראש השנה הרבה קונטרסים שלא הופצו, ואמר שהוא שילם את הקונטרסים האלו מכיסו וחבל שלא חילקו אותם לזכות את הרבים. ואמר לאחד מאנ"ש שמצפה לזיווג, שילך להפיץ בכוללים, אמר האיש שהוא מתבייש והוא באמצע לחפש זיווג, אמר לו ראש הישיבה אדרבה דווקא על ידי זה תמצא את זיווגך.

• שאלו אותו האם יכולים לסגור בית המדרש היכל הקודש באחת הערים כשרוב התושבים עבור לגור באיזור אחר באותו עיר, ואמר שלא סוגרים בית מדרש, מותר להעתיק למקום אחר ומותר לעשות את המנין בבית, אבל אין לסגור בית מדרש.

• כשאמרו לו שלפעמים רואים בבית המדרש באומאן במנין היכל הקודש אנשים קצת מוזרים ומפוקפקים, אמר על זה, שבראש השנה אסור לשלח אף אחד, וסכנה גדולה ועצומה יש אם ח"ו זורקים מישהו אצל רבינו, ואמר שיש אנשים שקוראים לעצמם 'תלמידים' מראש הישיבה, אבל באמת אין להם שום שייכות ומתנהגים להיפך הגמור ומרצונו ומבזים אותו, ובמשך השנה לא היה מחזיר להם את היד, אבל בראש השנה אצל רבינו הוא נותן לכל אחד את היד בחזרה.

• חיזק את אחד האברכים שלא ישלם שכירות אלא יקנה דירה, במקום לשלם שכירות למישהו אחר שישלם משכנתא לעצמו, ואמר שהוא מתחרט שלא קנה את הבנין בויליאמסבורג, כי במשך השנים

אחד האברכים שאל מה לעשות שאשתו עובדת במקום ששאר הנשים מסתובבות שם עם כלים שאינם כשרים לגמרי, ואמר שלכאורה היא צריכה לעזוב וללכת למקום אחר.

שאלו אותו אם מותר ללמוד בראש השנה דפי גמרא שכתוב בהן צרות ישראל וכדומה, ואמר שאין בזה שום בעיה, וכן אמר שבערב ראש השנה החל בשבת אין אומרים שיר השירים.

שאל את אחד האברכים מפני מה עיניו אדומות האם כי הוא עייף או מבכי, וענה האברך שמדמעות והתעוררות והוא מאוד רוצה לזכור מזה כל השנה כולה, ואמר לו ראש הישיבה שאי אפשר להיות בהתעוררות זו כל השנה כולה, אבל הא וודאי שההתעוררות פועלת בנפש האדם לכל השנה כולה, ויש אנשים שאומרים אחרי יו"ט 'מה יש לי כעת מכל היו"ט הרי הכל עבר ונעלם'. ואמר שאין טענה זו נכונה כלל, כי בוודאי פעלו הדברים בלבו ובמוחו של האדם לכל השנה כולה.

ראש הישיבה אמר כמה פעמים שהוא לא היה מעיז לגשת לעמוד בקיבוץ של רבינו, ורק בגלל שמוהרא"ש אמר לו לגשת הוא ניגש, ואמר שהוא חושב שזה יותר מדי שהוא יתפלל גם שחרית וגם מוסף, אבל הוא לא רוצה להכאיב לאנשים שמצפים לשמעו, ולכן אינו מפסיק להתפלל אחת התפילות לפני העמוד, ואמר שכשניגש אצל מוהרא"ש היה הדבר לתימה בפני כמה אנשים, כי אמרו לו 'הרי אנו יודעים שאתה קל, ואיך מוהרא"ש שולח אותך לעמוד בראש השנה אצל רבינו, הם מאוד התבלבלו מזה...'

אחד ניגש לראש ישיבה בבוקר לפני התפילה שניסה להעיר בחור אחד לתפילה, והבחור אומר לו שהוא לא צריך

הישיבה אמר לו ללכת לרופא וא' אומר שראש הישיבה אמר לו לא ללכת לרופא, כי העיקר הוא להיות בשמחה וברוגע וכל אחד יעשה מה שמשמח אותו ומרגיעו.

אמר לאחד האברכים החשובים כשראה שבנו משתולל, שידע שבסוף ילדים אלו גדלים ב"ה לפלא, ואילו הילדים שנראים כצדיקים לא רואים מהם אחרי זה איזה דבר גדול.

לאחרונה היה מכתב ממוהרא"ש בעצתו אמונה שכתב לראש הישיבה שלא ירחק את האנשים שהולכים נגדו אלא יקרב אותם, ואמר ראש הישיבה שאחרי תקופה ממכתב זה הגיע חשבון חשמל של שלושים אלף דולר כי השעון של מד החשמל היה מכוסה כל זמן השיפוצים, וחברת חשמל רצתה לסגור את הבנין ולנתק את החשמל והתקשר למוהרא"ש שהוא צריך נס כדי לשלם את החשמל, אמר לו מוהרא"ש אני רואה שאף אחד לא עוזר לך ואתה סוחר את העול לבד, עכשיו אני אומר לך שאתה צודק בזה שאתה מרחק את כל אלו המדברים נגדך ועושים פעולות נגדך.

כאב לו שלא היה מנין בקרית ברסלב לימי ראש השנה ואין מי שיתקע בעיר, ושאלו אותו למה אין אשה תוקעת, ואמר שאין לעשות כן, רק אם יש בית מדרש מי שרוצה הולכת לשמוע תקיעות, ולעולם הנשים פטורות מלשמוע תקיעת שופר, ואמר שאין להתבלבל מזה כי ברוך השם שכל תושבי הקריה נוסעים לרבינו לראש השנה ולכן אין מי שיתקע שם.

חיזק את אחד האברכים שישלח מכתב לכל הפחות פעם בשבוע, ואף שאין לו אימייל, שיחפש עם מי לשלוח, ואם אינו מוצא שיעמוד ברחוב ויבקש ממי שיכול לשלוח לו את המכתב, כי זה דבר חשוב עד למאוד שיהיה קשר.

ושמע שמוהרא"ש לא הרשה להדפיס כן, ושאל אם מותר לו ללמוד בזה, ואמר לו ראש הישיבה שמוהרא"ש רק אמר 'לא להדפיס', אבל מוהרא"ש בעצמו השתמש בזה, ורק לא רצה שתלמידי היכל הקודש ידפיסו כך את הגמרא, אבל לא אסר ללמוד בגמרא כזו.

• ראש הישיבה שאל את הדיין אם אסור לשוחט לגשת לעמוד בימים הנוראים [כפי שאומרים בשם הרה"ק מזידיטשוב שלא יגש שוחט לעמוד], היות שאחד מבעלי התפילות הוא שוחט, והראה לו הדיין בנטעי גבריאל שמביא שבזמן הזה לא שייך ענין זה ודעת כל הפוסקים שמותר לשוחט לגשת לפני העמוד [וכן משמע להדיא מדעת המחבר ורמ"א בסי' נ"ג].

• בעלי התפילה באלו הימים: לתפילת מנחה ערב ראש השנה ניגש דומ"ץ קרית ברסלב שליט"א, ולתפילת ערבית בב' הימים ופיוט אחות קטנה ניגש הרב ר' אברהם הערש וועבערמאן שליט"א גבאי דקרית ברסלב, לתפילת שחרית ומוסף בב' הימים ניגש מורינו ראש הישיבה שליט"א, לפסוקי דזימרא ניגשו בני ראש הישיבה שליט"א, ביום הראשון ניגש הרב שלמה רוטה שליט"א וביום השני הרב אלחנן רוטה שליט"א, לתפילת מנחה ביום הראשון ניגש יואל לעווי מב"ב, וביום השני הרה"ג ר' אבא חייא רייזמאן שליט"א.

• וואס זאל איך זאגן קיין גרעסערס פון דעם איז נישט פארהאן, אוי האט זיך עס געלוינט.

לקום הוא יכול ברבע שעה להתפלל בחדר את כל התפילה, אמר לו ראש הישיבה, מה אתה רוצה ממנו, אתה בגיל זה גם לא אהבת את התפילה, בגיל הזה בכלל לא מבינים כמה צריך להתפלל, לאט לאט כשמתחילים להיכנס לחיים עצמם רואים כמה צריכים להגיע לנסי השי"ת, העיקר לראות להכניס בהם יראת שמים ולדבר מחשיבות התפילה ולאט לאט יראו תוצאות, ואין להתבלבל מזה שכעת אין הוא אוהב את התפילה.

• אחד ניגש לשאול אם ראש הישיבה מקפיד עליו כי הוא מרגיש שיש עליו דינים כי גם הוא לא מרגיש טוב וגם בתו לא מרגישה טוב, אמר לו ראש הישיבה, קודם כל ראש השנה היום וכל אחד מרגיש דינים על עצמו ובעז"ה בתפילות ובתקיעות יבטלו הכל, והאמת היא שהדינים הגדולים ביותר שיש עליו זה עצם זה שהוא חושב שראש הישיבה כועס עליו ושהוא חושב שהוא לא בריא, ואמר לו: תודה להקב"ה שאתה בריא ואשתך בריאה והילדים שלך בריאים, לא חסר לך כלום, ואמר עוד שממש נבהל בעת פדיון נפש כשהיו אנשים שכתבו על כל ילד איזה בעיה, במקום להודות להקב"ה על כל ילד וילד ועל הבית היפה מחפשים צרות מתחת לשולחן, צריך להביט בעין טובה על המתנות שהקב"ה נותן, וזה באמת נחשב לדינים שמסתכלים בעין רעה על מה שהקב"ה שולח, והצדיק ימתיק מעלינו דינים אלו ושנוכל לראות את הטוב.

• אחד ניגש לשאול שיש לו גמרא של כל הש"ס שכתוב שם רק גמרא בלירש"י ותוס'